

Tefekkür mesleği ve beyaz kıllar

Nur mesleğinin takip ettiği dört ana esastan birisi tefekkürdür. Risâle-i Nur Külliyyatı ise, adeta bir tefekkür deryasıdır. Her şeyden Sani-i Zülcelâl olan Rabbimize pencereler açmaktadır. “İnsan bu kâinata geldikten sonra, iki cihet ile mükellef olduğu ubudiyetin bir ciheti; Cenâb-ı Hakk’ın saltanat-ı Rububiyetini, esmâ-i kudsiye-i İlâhiyenin nukuşlarından ibaret olan bedî san’atları, her biri birer gizli hazine-i mâneviye hükmünde olan esmâ-i Rabbâniyenin cevherlerini ve mektubâtı hükmünde olan mevcudât sayfelerini arz ve sema yapraklarını mütalâa edip, hayretkârâne tefekkürdür.” 1 Tefekkür; “mevcudâtı kendileri hesâbına hizmetten azlederek, Fâtır-ı Zülcelâl hesâbına istihdam edip, Esmâ-i Hüsnâsının mazhariyet ve âyinedarlık vazifesinde istimâl ederek, mânâ-i harfî nazarıyla onlara bakıp, mutlak gafletten kurtulup huzûr-u dâimîye girmektir; her şeyde Cenâb-ı Hakk’a bir yol bulmaktır.” Daha sade bir ifadeyle, “her şeyde rahmetin izini, özünü ve yüzünü görmektir.” 2 Bu mânâdaki bir saat tefekkür, bir sene nafile ibadetten hayırlı olup, gafleti de izale etmektedir. 3

“İnsanın vazife-i asliyesi, nihayetsiz makâsıda müteveccih vezâifini görüp, acz ve fakr ve kusurunu ubûdiyet sûretinde ilân etmek ve küllî nazarıyla mevcudâtın tesbihâtını müşâhede ederek, şehâdet etmek ve nimetler içinde imdâdât-ı Rahmâniyeyi görüp şükretmek ve masnuâtta kudret-i Rabbâniyenin mu’cizâtını temâşâ ederek nazar-ı ibretle tefekkür etmektir.” 4 diyen Üstad Bediüzzaman Hazretleri, tefekkürü, insanın en mühim vazifeleri arasında göstererek, Risâle-i Nur yoluyla muhataplarına her şeyden Sani-i Hâkim’e tefekkür pencereleri açarak, tefekkür melekesi kazandırıp; tahkiki imanın yolu olan marifetullah, muhabbetullah ve lezzet-i ruhaniyeyi kazandırmaktadır.

Hem, tefekkür; ubudiyetin ruhu olan ihlâsı kazanmanın da bir vesilesidir. Evet, “iman-ı tahkîkinin kuvvetiyle ve marifet-i Sâniî netice veren masnuâtta tefekkür-ü imaniden gelen lemeât ile bir nevî huzur kazanıp, Halık-ı Rahim’in hâzır, nâzır olduğunu düşünüp, Ondan başkasının teveccühünü aramayarak, huzurunda başkalarına bakmak, medet aramak o huzurun edebine muhalif olduğunu düşünmekle o riyadan kurtulup ihlâsı kazanır.” 5

Üstad Bediüzzaman Hazretleri, en küçük bir cüz olan beyaz bir kıl yoluyla bile mükemmel tefekkür pencereleri açarak, marifetullah yolunda terakkî ettirmektedir. Meselâ; “Aynaya baktım; saçımda, sakalımda beyaz kılları gördüm. Aynada saçıma baktıkça, beyaz kıllar bana diyorlar: ‘Dikkat et!’ İşte o beyaz kılların ihtarıyla vaziyet tavazzuh etti. Baktım ki, çok güvendiğim ve ezvâkına (zevklerine) meftun olduğum gençlik elveda diyor. Ve muhabbetiyle pek çok alâkadar olduğum hayat-ı dünyeviye sönmeye başlıyor ve pek çok alâkadar ve adeta âşık olduğum dünya bana uğurlar olsun deyip, misafirhaneden gideceğimi ihtar ediyor. Kendisi de Allahaismarladık deyip, o da gitmeye hazırlanıyor. Kur’ân-ı Mu’cizü’l-Beyan ‘Her nefis ölümü tadacaktır’ âyetinin külliyyetinde, ‘Nev-î insanî bir nefistir; dirilmek üzere ölecek. Ve küre-i arz dahi bir nefistir; bâki bir sûrete girmek için o da ölecek. Dünya dahi bir nefistir; âhiret sûretine girmek için o da ölecek’ mânâsı, âyetin işaretinden kalbe açılıyordu.” 6 tarzındaki bu manidar ifadelerle gençliğin gidişini, dünya hayatının bitişi, insanın bu dünyada misafir bir yolcu oluşunu ve ölüm hakikatinin küllî mahiyetini; “İhtiyarlığın susmaz bir dellâli olan beyaz kılların ikazıyla, ebedî tevehhüm edilen vücudun, başka bir âleme namzet olup fâniliği ve bütün alâkadarların alâka-i kalbe değmediğini” 7; bekaya âşık ve beka için yaratılan “insana en lâzım iş, en mühim vazife, O Bâkî’ye karşı alâka peyda etmek ve esmâsına yapışmak” 8 olduğunu yine beyaz kıllar penceresinden açtığı ufukla ihtar etmektedir. Üstad Bediüzzaman Hazretleri “Dünya durmuyor, gidiyor. İnsan da beraber gidiyor. Sen de yolcusun. Bak, ihtiyarlık şafağı, kulakların üstünde tulû etmiştir. Başının yarısından fazlası beyaz kefene sarılmış. Vücudunda tavattun etmeye niyet eden hastalıklar, ölümün keşif kollarıdır. Maahazâ, ebedî ömrün önündedir. O ömr-ü bâkîde göreceğin rahat ve

lezzet, ancak bu fânî ömürde sa'y ve çalışmalarına bağlıdır. Senin o ömr-ü bâkîden hiç haberin yok. Ölüm sekeratı uyandırmadan evvel uyan!" 9 ifadeleriyle, beyaz kılların vesile olduğu tefekkür ile ihlâsı kazanmanın ve muhafaza etmenin en müessir bir sebebi olan rabîta-i mevî, yani ölümü düşünüp, dünyanın fani olduğunu mülâhaza edip, nefsin desiselerinden kurtulmak yolunu da göstermektedir.¹⁰

Bütün bu manalar ışığında insan, "terakkiyât-ı mâneviye ile insan-ı kâmil olmak için çalışmak; yani hakikî mü'min ve tam bir Müslüman olmak; yani, yalnız sûrî değil, belki hakikat-i imanî ve hakikat-i İslâmî kazanmak; yani, şu kâinat içinde ve bir cihette kâinat mümessili olarak, doğrudan doğruya kâinatın Hâlık-ı Zülcelâl'ine abd olmak ve muhatap olmak ve dost olmak ve halîl olmak ve ayna olmak ve ahsen-i takvîmde olduğunu göstermekle, benî Âdemin melâikeye rûçhaniyetini ispat etmek ve şeriatın imanî ve amelî cenahlarıyla makâmât-ı âliyyede uçmak ve bu dünyada saadet-i ebediyeye bakmak, belki de o saadete girmek"¹¹ için "bu çeşit ibâdât ve tefekkürâtla, hakikî insan olur, ahsen-i takvîmde olduğunu gösterir; imanın yümnü ile emanete lâayık, emin bir halife-i arz olur." ¹²

Netice olarak; tefekkür melekesi kazanmak, yani marifetullah ve muhabetullah mertebelerinde terakkî etmek; yani hakikî imana sahip olmak, "değil yalnız hayat-ı uhreviyenin, belki dünyadaki hayatın dahi saadet ve lezzetini isteyenler, hadsiz tecrübeleriyle, Risâle-i Nur'un imânî ve Kur'ânî derslerinde bulabilirler."¹³ Çünkü "Risâle-i Nur kâinatı baştan başa nurlandırıyor, zulûmât karanlıklarını dağıtıyor, gafletleri, tabiatları parça parça ediyor; ehl-i gaflet ve ehl-i dalâletin altında saklanmak istedikleri perdeleri yırtıyor. Belki kâinat kadar geniş bir mertebe-i huzuru kazandırıp, geniş ve küllî ve daimi kâinat vûs'atinde bir ubudiyet dairesini açıyor." ¹⁴

Öyleyse "Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan'ın cadde-i nurâniyesinde birer elektrik lambası hizmetini gören" ¹⁵ Risâle-i Nur'u dikkat ve tefekkürle okumaya devam.

Dipnotlar:

1- Sözler 526, 2- Tarihçe-i Hayat 375, 3- Mesnevî-i Nuriye 233, 4- Sözler 520. 5- Lem'alar 397, 6- age. 518, 7- age. 1058, 8- age. 35, 9- Mesnevî-i Nuriye 210, 10- Lem'alar 396, 11- Mektubat 775, 12- Sözler 528, 13- Hizmet Rehberi 439, 14- Kastamonu Lâhikası 332, 15- Mektubat 552.

12 Ocak 2011, Çarşamba